

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

Quæstio I. De Satisfactione Sacramentali, eiúsque acceptatione, &
impletione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

DISTINCTIO X.

De Satisfactione, ut tertia Parte Sacramenti Pœnitentiæ.

QUÆSTIO I.

De Satisfactione Sacramentali, ejusque acceptance, & implementatione.

1. **A**Dvertendum, quòd Satisfactio dupliciter accipiatur. I. Satisfactio generaliter, quo modo importat actionem, qua quis facit, quantum debet: sic debitor solvens creditori, dicitur illi satisfacere. II. Specialiter, propriè, ac strictè: quo modo ipsa est actio afflictiva corporis vel animæ, per quam DEO voluntariè satisfacimus pro pœnis temporalibus, quæ remanent ex peccatis virtute Pœnitentiæ à DEO quoad culpam jam remissis.

2. Certum siquidem est, quòd quidem in justificatione peccatoris aliquando remittatur peccatum tam quoad culpam, quam quoad totam pœnam, adeò, ut nulla remaneat pœna temporalis pro eo luenda; prout contingit in Baptismo, & Martyrio, & quandoque in actu perfectæ contritionis, vel amoris DEI super omnia. Id tamen non semper fit, quinimò ordinariè loquendo, dimissâ per Pœnitentiam culpâ peccati mortalis, remanet aliqua pœna temporalis, in quam pœna æterna peccato mortali correspondens commutatur, in hoc vel futuro sæculo luenda; prout liquet tum ex Concilio Trid. Sess. 6, cap. 14. & Sess. 14, cap. 8. tum ex pluribus S. Scripturæ locis, ac fusiùs contra Hæreticos ostendunt Controversiæ.

3. CONCL. I. Satisfactio, ut est tertia pars Sacramenti Pœnitentiæ, est opus bonum pœnale in Sacramento Pœnitentiæ à Confessario impositum, ad pœnæ temporalis peccatis confessis debitæ compensationem, seu solutionem. Ita Marchantius tom. 1. Tribunalis, tract. 4. cit. 7. estque in re communis. Dicitur, in Sacramento Pœnitentiæ à Confessario impositum; ad excludenda alia opera satisfactoria, & pœnalitates, quæ vel propriâ voluntate assumuntur, vel à DEO nobis immittuntur: hæc enim de-

Satisfactio dupliciter sumitur.

Dimissâ culpâ non semper remittitur tota pœna peccatis debita.

Satisfactio, ut est pars Sacramenti Pœnitentiæ, quid?

deserviunt quidem ad satisfaciendum pro peccatis nostris, non tamen sunt pars Sacramenti Poenitentiae, neque satisfactio Sacramentalis; sed talis est ea solum, quae à Confessario imponitur.

4. CONCL. II. Sacerdos regulariter loquendo tenetur aliter quam Satisfactionem poenitenti injungere. Ita communis Doctorum, & patet ex Concilio Trid. *Sess. 14. cap. 8. ibi: Debent ergo Sacerdotes Domini pro qualitate criminum, & poenitentium facultate, salutare, & convenientes satisfactiones injungere.* Hinc idem Concilium cit. *Sess. 14. cap. 3. & can. 4.* inter partes Sacramenti Poenitentiae etiam numerat Satisfactionem. Nec obstat, quod Satisfactio communiter censeatur esse pars integralis hujus Sacramenti. Resp. enim, hoc parum urgere; quia Sacerdos tenetur etiam integritatem ipsius curare.

5. Intellige, *regulariter loquendo*, nam incapaci, v. g. moribundo extra usum rationis constituto, nulla Satisfactio imponi debet (imò nec potest) non obstante, quòd dato signo petita Confessionis absolvi debeat. Ex quo liquet, Satisfactionem non esse partem essentialem Sacramenti Poenitentiae, sed integram solum: quamvis Mastrius 4. *disp. 5. num. 569.* cum alijs, hoc intelligendum censeat de Satisfactione actu exhibita, id est, de actuali executione ipsius: nam Satisfactio Sacramentalis in voto, siue propositum saltem implicitum satisfaciendi, potest dici pars essentialis ipsius, in quantum hoc sublato (id est, si poenitens tale propositum saltem implicitum non haberet, sed contrariam voluntatem) Sacramentum non conficeretur.

6. CONCL. III. Satisfactio Sacramentalis habet virtutem specialem ex opere operato remittendi aliquam partem poenae temporalis peccatis debitae, quam non haberet, si illud ipsum opus esset voluntarie assumptum, aut aliunde impositum. Ita Doctores passim. Ratio est: quia Satisfactio à Sacerdote imposita, & à poenitente adimpleta, est pars Sacramenti Poenitentiae; ergo habet aliquem effectum ex opere operato (quia sicut totum Sacramentum ita & quaelibet pars ejus talem habere debet) atque talis effectus alius non est, nisi remissio poenae temporalis peccatis confessis debitae, utpote ad quam principaliter ordinatur; ergo.

7. CONCL. IV. Poenitentia Sacramentalis in statu peccati mortalis peracta, sufficit ad integritatem Sacramenti Poenitentiae, atque ad implendum praecipuum Confessarii de persolvenda poe.

Confessarius tenetur poenitenti aliter quam satisfactionem injungere.

Regulariter loquendo; & an hæc sit pars essentialis?

Satisfactio Sacramentalis habet effectum remittendi partem poenae ex opere operato.

Est in peccato mortali peracta suff.

poenitentia. Ita omnes Doctores: idque patet tum ex communi sensu Fidelium, qui non solent reperere poenitentias forsitan in statu peccati mortalis peractas, neque ad eas repetendas confueverunt à Confessarijs obligari. Tum ex eo: quia præceptum jejuniij, & alia ejusmodi satis implentur, licet opera præscripta peragantur in statu peccati mortalis.

8. Adde cum Doctore Subtili in 4. dist. 15. quest. 1. §. de quarto quem sequuntur Scotistæ communiter, & multi alij, ut Navarrus, Vasquez, Medina, Diana, &c. quamvis melius sit, poenitentiam injunctam in Charitate persolvere (quia talis non tantum solvit poenam, sed etiam meretur augmentum gratiæ, & gloriæ caelestis) adhuc tamen meretur augmentum gratiæ, & gloriæ mentalis in statu peccati mortalis peracta habeat effectum remissionis poenæ temporalis peccatis confessis debitæ, ac sibi ex opere operato correspondentem; eò quòd hujusmodi effectus habeatur ex meritis Christi, seu vi Sacramenti Poenitentiae, cujus Satisfactio illa est pars.

9. Nec obstat, quòd homo non sit in statu gratiæ. Tum quia, licet is defacto non sit in statu gratiæ, in illo tamen fuit tempore recepti Sacramenti Poenitentiae: tum quia, licet ad merendum requiratur status gratiæ, ex nullo tamen capite ostenditur, eum etiam requiri ad satisfaciendum virtute Sacramenti prius dignè recepti. Verùm hæc solummodò probabiliter dicuntur, quia multi alij oppositum tenent: imò non pauci hujus sententiae Authores asserunt. Satisfactionem in malo statu peractam deletere poenam non pro tunc, sed postea primùm ablato obice, seu recuperato statu gratiæ. Hinc quilibet studeat persolvere poenitentiam Sacramentalem in statu gratiæ: sic enim & merebitur, & certò solvet poenam.

10. Concl. V. Quamvis poenitens ex aliqua causa rationabili possit poenitentiam à Confessario sibi impositam non acceptare, petendo, ut alia sibi imponatur; tamen omnem poenitentiam ab ipso sibi impositam respuere non potest, si ab eodem absolvi velit. Ita communis. Ratio primæ partis est: quia poenitentiae à Confessario injungendæ debent esse salutares, & convenientes statui seu facultati poenitentium, juxta Concilium Tridentin. Sess. 14. cap. 8. ergo ob causam rationabilem, utputa quia ipsam commodè peragere nequit, licetè potest poenitens hanc vel illam in particulatim poenitentiam respuere, veluti

Rrrrrr

tibi

ficit ad integritatem Sacramenti.

An tunc habeat effectum ex opere operato sibi correspondentem?

Solvitur instantia.

An possit poenitens respuere poenitentiam sibi impositam?

fibi non convenientem, ac rogare Confessarium, ut aliam mi-
torem, sibi que convenientiorem imponat.

Quid, si Con-
fessarius
nolit eam
moderari?

11. Quod si Confessarius sit admodum imprudens, ac indiscretus
(prudens enim hoc non faciet) ut non obstante rationabili pe-
nitentia peccantis nolit illam poenitentiam moderari, ac mi-
torem imponere; poterit poenitens licite à Confessione desiste-
re, ac dicere Confessario, se alium minus severum, magisque
discretum quaesiturum: Nam poenitens non tenetur sub pecca-
to mortali quoad hoc ei obedire, nisi quatenus cupit ab ipso ab-
solutionem recipere.

Quid de le-
vi poeni-
tentia?

12. Altera pars ex eo probatur: quia Satisfactio est pars
integralis Sacramenti Poenitentiae; ergo tenetur poenitens, ex-
tra casum impotentiae, aliquam saltem levem poenitentiam ac-
ceptare, & adimplere. Et certè, quis credat, talem esse ritè di-
spositum, si extra casum impotentiae neque unicum Ave Maria,
aut prolationem Sanctissimi Nominis JESU, vel percussione[m]
pectoris, vellet pro poenitentia Sacramentali acceptare? Ne-
que contrarium docet Scotus 4. dist. 15. q. 1. & dist. 19. q. 3. Quia
is partim loquitur de poenitentia peccatis condigna: partim de
tali, occasione cujus poenitens traheretur in desperationem
(tunc enim excusabitur impotentia) prout ex ejus verbis desumi-
tur, ac notant Herincx disp. 4. de Satisfact. num. 15. Sannig. dist. 12.
q. 2. n. 10. & 11. ac alij.

Poenitens
tenetur im-
plere poeni-
tentiam sibi
injunctam.

13. CONCL. VI. Tenetur poenitens sub peccato adim-
plere poenitentiam sibi à Confessario impositam. Patet hoc ex
cap. Omnis utriusque sexus. de Poenit. & remiss. ubi cuilibet confiten-
ti praecipitur, quod injunctam sibi poenitentiam proprijs viribus studeat
adimplere. Accedit ratio: quia tenetur poenitens recipere Sa-
cramentum Poenitentiae, non solum essentialiter, sed etiam in-
tegraliter totum.

Quid, si poe-
nitentia sit
solum le-
vis?

14. Caeterum notat hic Suarez disp. 38. sect. 7. num. 4. & 5.
cum alijs, quod, quamvis obligatio adimplendi poenitentiam sit
ex genere suo gravis, ac proinde ille peccet mortaliter, qui non
adimplet gravem poenitentiam, vel notabilem ejus partem om-
mittit: tamen, si poenitentia sit solummodo levis, v. g. dicere
quinque Pater & Ave, aut modica tantum ejus pars omittatur,
non committatur peccatum mortale, sed solum veniale: quia et-
iam hic levitas materiae excusat à mortali.

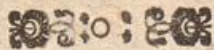
Tenetur
poenitens

15. CONCL. VII. Poenitens tenetur per se ipsum implere
poenitentiam Sacramentalem, & non potest eam implere per
alium,

alium, quem sibi propriâ auctoritate substituit. Ita Theologi ^{per se ipsum} communiter. Ratio est: quia juxta Concilium Trid. soli actus ^{implere} poenitentis sunt quasi materia Sacramenti Poenitentiae; ergo ^{poenitentiam} debet satisfactio fieri per ipsummet poenitentem. Concordat ^{am} textus *cit. cap. Omnis utriusque sexus. de Poenit. & remiss.* Et hinc merito Alexander VII. sequentem, ordine 15. Propositionem damnavit: *Poenitens propriâ auctoritate substituere sibi alium potest, qui loco ipsius poenitentiam adimpleat.*

16. CONCL. VIII. Quamvis poenitens non possit poenitentiam Sacramentalem sibi impositam propriâ auctoritate commutare in aliud opus, etiam evidenter melius: potest tamen poenitentia ab uno Confessario imposita, ab alio ex rationabili causa commutari in aliam poenitentiam, non solum æqualem, aut meliorem, sed & in mitiorem: Ita Doctores communiter, ac præsertim Herincx *cit. disp. 4. quest. 4. num. 31. Sannig. loc. cit. quest. 3.* hoc extendentes ad quemlibet Confessarium, etiam altero inferiore (dummodò poenitentia non fuerit à Superiore imposita pro Casu reservato) quia idem est Tribunal, atque Judicium ejusdem potestatis in utroque.

17. Utrum autem ad hoc, ut posterior Confessarius possit commutare poenitentiam prius ab alio impositam, necesse sit, quòd ipsi rursus explicentur à poenitente peccata illa, pro quibus prior poenitentia fuit imposita, variant Doctores. Et quidem probabilior, ac securior est opinio Suarezij, & plurium aliorum Doctorum, asserentium, id fieri debere: oppositum tamen, si hoc non esse necesse, est etiam probabile, ac docetur à Navarro *cap. 26. Manual. num. 22. Layman lib. 5. tract. 6. cap. 15. num. 16. Toletus, Diana, & pluribus alijs.* Cæterum in praxi optimum erit Concilium, interrogare poenitentem vel de peccatis gravioribus, propter quæ altera poenitentia prius ipsi fuit imposita; vel saltem, an prius habuerit similia peccata ijs, de quibus nunc se accusavit: sic enim saltem aliquantulum cognoscetur status poenitentis, ac proinde poterit alia convenientior poenitentia eidem imponi.

R r r r r 2

QUÆ.